

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Riskskatt för vissa kreditinstitut

Fi2020/03725/S1

Sammanfattning

Konkurrensverket har inga invändningar mot förslaget till införande av en riskskatt för vissa kreditinstitut.

En ny riskskatt

I promemorian föreslås att det ska införas en ny riskskatt på vissa kreditinstitut. Riskskatten ska beräknas på ett beskattningsunderlag som utgörs av summan av ett kreditinstituts skulder om minst 150 miljarder kronor vid beskattningsårets ingång. Skulderna ska vara hänförliga till kreditinstitutets verksamhet i Sverige. För beskattningsår som påbörjas 2022 ska skatt betalas med 0,06 procent av beskattningsunderlaget. Med utgångspunkt från 2019 bedöms 21 kreditinstitut bli skattskyldiga till riskskatten. Kreditinstituten tillhör nio koncerner. Summan av det underlag som är relevant för riskskatten uppgick vid utgången av 2019 till 10 500 miljarder kronor. Balansomslutningen bland de banker som bedöms betala riskskatt utgör ca 90 procent av den totala balansomslutningen bland bankerna. Den offentligfinansiella nettoeffekten bedöms uppgå till fem miljarder kronor för 2022.

Syftet med den nya riskskatten anges vara att vissa kreditinstitut vid en finansiell kris riskerar att orsaka väsentliga indirekta kostnader för samhället. Avsikten med införandet av den nya skatten är således enligt promemorian att stärka de offentliga finanserna vid en eventuell framtida finansiell kris.

Det finns enligt Konkurrensverket emellertid vissa frågetecken kring effekterna av införandet av en riskskatt som endast omfattar vissa aktörer. Införandet av riskskatten bör därför följas upp och utvärderas.

Konkurrenssituationen på den svenska bankmarknaden

I promemorians konsekvensanalys görs en analys av hur konkurrenssituationen inom banksektorn kommer att påverkas av riskskatten. Det bedöms att skattens inverkan på den inhemska konkurrenssituationen kommer att vara begränsad, då det är fler faktorer än skatteunderlaget som påverkar konkurrenssituationen på bankmarknaden. Konkurrensverket har i rapporten *Konkurrensen i Sverige 2018* konstaterat att bankmarknaden i Sverige kännetecknas av stordriftsfördelar, inlåsnings effekter och infrastuktursamarbeten och att kunderna är trögrörliga. Konkurrensverket menar att konkurrensen på den svenska bankmarknaden är bristfällig. Marknaden domineras alltjämt i stor utsträckning av ett fåtal större kreditinstitut. Konkurrensverket bedömer att den föreslagna riskskatten, eftersom den enbart träffar de större kreditinstituten, skulle kunna medföra bättre konkurrens på marknaden. De mindre bankerna skulle kunna utgöra ett konkurrenstryck under förutsättning att de erbjuder lägre räntor på bolån och företagskrediter än de större och att fler kunder som en följd av det byter bank.

Eftersom ett genomförande av förslaget innebär att konkurrensförutsättningarna för större och mindre kreditinstitut i Sverige, och mellan olika branscher, kan skilja sig åt är det dock viktigt att effekterna av konkurrensen på kreditmarknaden följs upp och utvärderas.

Konkurrensverket har sammanfattningsvis inga invändningar mot förslaget om införande av en riskskatt för vissa kreditinstitut.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit rådet Leif Nordqvist.

Rikard Jermsten